

Posudek na bakalářskou práci:

Časová perspektiva a nuda

Autorka práce: **Ing. Denisa Urbanová**

Vedoucí práce Doc. PhDr. Isabella Pavelková, CSc.

Předložená bakalářská práce má 76 stran. Po formální stránce má práce všechny náležitosti: čestné prohlášení, strukturovaný obsah, český i anglický abstrakt, logicky uspořádanou teoretickou i výzkumnou část, diskusi závěrů a bohatý seznam literatury.

Volba tématu: Bakalářská práce Ing. Denisy Urbanové se věnuje badatelsky závažné problematice – zabývá se souvislostmi mezi časovou perspektivou a nudou. Práce navazuje na výzkumy, které již prokázaly, že časová dimenze sehrává v životě člověka zcela zásadní roli a je možné ji považovat za jeden z konstitutivních znaků osobnosti, a na výzkumy věnující se fenoménu nudy. I když u nás i ve světě narůstá zájem o tyto dva psychologické konstrukty, jejich vzájemnému vztahu zatím nebyla věnována dostatečná pozornost. Již v úvodu posudku je možné konstatovat, že – dle mého soudu – se jedná o práci svými kvalitami a hloubkou vysoce překračující relace kladené na bakalářskou práci.

Obsahové zpracování: Způsob uchopení tématu (teoretická část), ale i praktická část odpovídá současným teoretickým a metodologickým trendům. V teoretické části autorka důkladně prezentuje východiska své práce a vymezuje hlavní pojmy. Výběr prezentovaných koncepcí je promyšlený, přesně, výstižně a přitom stručně podaný. Věnuje se i hledání překryvů, vazeb a návazností v popisovaných výkladových modelech. Teoretické poznatky logicky uspořádává a diskutuje je z hlediska svého výzkumného projektu, teoretická část tak tvoří funkční předpolí pro část výzkumně-praktickou. V teoretických východiscích nechybí ani prezentace diagnostických metod a diskuse nad možnostmi operacionalizace daných problematik, a to především u oblasti nudy. V oblasti časové perspektivy měla autorka tím, že se rozhodla opřít o Zimbardovu teorii, poněkud snadnější situaci než při teoretické konceptualizaci nudy. Správně se rozhodla soustředit se především na teoretické modely nudy relevantní pro pedagogickou psychologii. S oporou o svou výbornou znalost anglického jazyka přeložila vybrané metody zaměřené na postižení osobnostní tendence k nudě respektive metodu zaměřenou spíše na situační nudu a provedla jejich základní psychometrickou analýzu. Autorka velice dobře pracuje s odbornou literaturou, má velmi dobrý vhled do zahraniční literatury, odkazy v textu jsou korektní a jejich tlumočení svědčí o patřičném porozumění. Bibliografický přehled tvoří 78 titulů (převážně zahraničních). Výběr svědčí jak o rozhledu autorky, tak o soustředění na klíčové authority.

Výzkumná část je přehledná a pečlivě zpracovaná. Cíle jsou stanoveny náročně, ale realisticky – v práci byly splněny. Volba metodické strategie i konkrétních postupů je vyložena, dokumentována a kriticky posouzena. V statistickém zpracování autorka vedle základních postupů popisné statistiky funkčně využívá i sofistikovaných postupů (ANOVA,

rozměrový efekt-Cohenovo d , shlukovou analýzu a podobně) a prokazuje, že i po této stránce zvládá náročný výzkum. Výsledky výzkumu jsou logicky uspořádány a seriózně prezentovány. Zvláště oceňuji určitou gradaci prezentace výsledků – od spíše popisné části mapující středoškolskou populaci z hlediska časové perspektivy a nudy až k osobnostním konstelacím časové perspektivy a nudy, respektive profilům časové perspektivy a nudy. Bakalářská práce je psaná srozumitelným odborným jazykem a většina výsledkových pasáží se čte velice dobře. Některé pasáže mohou být pro čtenáře, který nemá dostatečný vhled do dané problematiky, poněkud náročnější. Z těchto důvodů pozitivně oceňuji i kapitolu shrnující výsledky a diskusi, kde se výsledky a pointy vyjasňují a hledají se další možnosti budoucí práce na problematice. Výsledky výzkumu mají jednoznačně badatelský přínos, především mohou napomoci k výstavbě nových výzkumných hypotéz (otázek). Výrazně přispívají i k praktickému využití ve školním prostředí mimo jiné popisem rizikových respektive pravděpodobně facilitujících osobnostních konstelací žáků v oblasti časové perspektivy a náchylnosti k prožitku nudy.

Průběh spolupráce na bakalářské práci: Spolupráce s autorkou byla velmi příjemná a efektivní. Badatelská zaujatost pro analýzu řešených témat je příkladná. Rozpravy nad tématem byly přínosné i pro vedoucí práce. Autorka začala s prací hned po zvolení tématu. Byla pravidelně v kontaktu s vedoucí práce a vždy velice pečlivě plnila zadané úkoly, zároveň přinášela do diskuse nové podněty a náměty, pečlivě dohledávala především v zahraniční literatuře teoretické opory pro některé úvahy k dané problematice. Během spolupráce došlo u autorky práce k výraznému pokroku v pronikání do zvoleného tématu. Ing. Denisa Urbanová je také spoluautorkou návrhu výzkumného projektu pro GAUK.

Formální úprava. Práce je psána výstižným, kultivovaným způsobem, odborně správným s minimem překlepů. Grafická úprava je promyšlená.

Námět pro diskusi: Pro diagnostiku časové perspektivy bylo použito švédské verze Zimbardova inventáře časové perspektivy (S-ZTPI). Zvláště výsledky spojené s faktorem hedonistické přítomnosti či se souhrnnými profily časové perspektivy respektive mírou balancované časové perspektivy mohou otevřít diskusi o možnostech a limitech použití této metody. Poprosím autorku o krátkou úvahu v tomto směru.

ZÁVĚR

Celkově hodnotím bakalářskou práci Ing. Denisy Urbanové velmi kladně. Práce splňuje na vysoké úrovni všechny požadavky kladené na bakalářskou práci na PedF UK – odpovídá svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování. Autorce doporučuji ve výzkumné činnosti v dané problematice pokračovat.